

41. Laimīga ģimene

Dievs, māci mani, ko nozīmē izveidot patiesas un jēgpilnas attiecības ar citiem cilvēkiem.

stāsts

Mugursomām ar grāmatām karājoties pār pleciem, kādu rītu divas skolasbiedrenes kopīgi gaidīja skolas autobusu. Magda pievērsās Džūlijai un jautāja: „Vai nāksi šovakar uz ballīti? Būs ļoti jautri!”

Džūlija izskatījās dusmīga: „Nē, mani vecāki par to ir kaut kur uzzinājuši – pat nezinu, no kā. Kāds viņiem ir izstāstījis, ka pasākumu apmeklēs visa skola, un viņi ir uzzinājuši arī par alu. Mamma saka, ka alus un puīši nav savienojamas lietas.” Un viņa nogrozīja acis tieši tāpat kā mamma.

„Mani vecāki gan nav tik stingri, bet viņiem nav arī priekšstats par to, ko daru. Kāpēc tavējie ir izdomājuši visus šos likumus?”

Džūlija sāka domāt. „Nezinu. Dažreiz tas kaitina, bet arī pasargā no nepatīkšanām. Es mīlu savus vecākus. Domāju, ka arī viņi mani mīl un tā rīkojas, jo vēlas, lai es būtu drošībā.” Meitene lūkojās lejup un pārdomāja nupat gūto atklāsni.

Kādu mirkli viņas stāvēja klusēdamas, bet tad pēkšņi atskanēja ilgu pilns teikums: „Es ļoti vēlētos, kaut manējie tā mīlētu mani.” Vārdi bija izteikti gandrīz čukstus, un Džūlija tos sadzirdēja tikai ar grūtībām. Skaļi bremzēdams uz ielas seguma un kūpinādamas izplūdes dūmus, autobuss beidzot pienāca un apstājās. Džūlija raudzījās, kā Magda tajā iekāpj un brīnījās, kāpēc viņa agrāk nebija spējusi saprast, cik var būt laimīga par saviem vecākiem, kuri rūpējas par savu meitu.¹

pārdomas

Vai kādreiz esi bijis *pilnīgi* viens? Vai, būdams bērns, esi nomaldījies un tad domājis, ka vairs nekad neredzēsi savus vecākus? Vai esi bijis svešā vietā, kur nevienu nepazīsti, vai kādā pasākumā, kur draugi tevi atstājuši vienatnē? Vai esi apmeklējis kādu brīnišķīgu vietu un vēlējies dalīties savās izjūtās par piedzīvoto ar kādu citu, bet diemžēl nebija neviena cilvēka, kas varētu tevi uzklaut, taču pēc tam šķita, ka mirklis ir pazaudēts un neviens vārds nav pietiekami labs, lai piedzīvoto atspoguļotu?

Dievs zināja, ka nebūtu labi, ja mēs paliktu vieni. Pirms radās grēks, pat vietā, kur viss bija nevainojams, cilvēkiem vajadzēja sabiedrību. Tāpēc Dievs lika Ādamam aizmigt un izveidoja sievieti no vīrieša kaula un miesas, lai viņam turpmāk vairs nevajadzētu būt vienam.²

¹ Stāsta autore ir Sāra K. Asafteja.

² 1. Mozus 2:21–24.

Mēs esam radīti no viena avota un tai pašā laikā pavadām savu dzīvi, lai sasniegtu vienotību, kādu Dievs mums bija paredzējis jau pašos pirmsākumos – tādas pašas attiecības, kādas valda starp Tēvu, Dēlu un Svēto Garu.³

Dievs izveidoja laulību. Viens vīrietis un viena sieviete laika gaitā kļūst arvien tuvāki un piedzīvo briedumu. Dievs teica, ka vīrietim un sievietei ir jāatstāj ģimene, kurā viņi dzimuši, un kopā jāveido jauna dzīve. Viņiem jāklūst par „vienu miesu”⁴ un jārada sev turpinājums⁵.

Dieva ideālais plāns bija tāds, ka viens vīrietis apprec vienu sievieti un viņu bērni aug laimīgā un mīlošā ģimenē. Tūkstošiem gadu cilvēki dzīvoja tieši tā un savās kopienās veidoja ciešas savstarpējās attiecības. Ikviens piederēja savai dzimtai un atbalstošai ģimenei.

Audzināt bērnus pilnā ģimenē ir vislabākais iespējamais veids. Apvienotās Karalistes Ģimenes jautājumu institūts⁶ ir aprēķinājis, ka ģimeņu izjukšana valsts valdībai gadā izmaksā 15 miljardus mārciņu. Šī ir summa, kas vajadzīga dažādiem pabalstiem un citiem nepieciešamajiem maksājumiem. Katrs nodokļu maksātājs vidēji nedēļā šajā budžetā šim mērķim iemaksā 11 mārciņas. Šeit nav iekļautas izmaksas, kas nepieciešamas laulības šķiršanai, dzīvošanai atsevišķos mājokļos un bērnu uzturēšanai. Turklāt nedrīkst aizmirst arī neizmērojamus emocionālos zaudējumus – depresija, biežāka saslimstība, grūtības mācībās, paaugstināts risks nokļūt narkotisko vielu verdzībā un antisociāla uzvedība šādos gadījumos ir visai bieži sastopamas lietas. Vislabāk ir tad, ja bērni augdami redz drošu un stabilu piemēru.

Dzīvojot kopā ar citiem cilvēkiem, mums jāņem vērā ne tikai savas, bet arī viņu vajadzības. Mēs iemācāmies sadzīvot, kaut arī esam atšķirīgi, un nesaskatīt šajā dažādībā problēmu, bet gan vērtību. Mums jāatrisina konflikti un jāspēj atbalstīt citam citu arī sāpīgos un grūtos dzīves brīžos.

Dzīve ģimenē palīdz augt, attīstīt personību un kļūt par labākiem cilvēkiem. Dievs deva mums laulību, ģimeni un sabiedrību, jo viņš vēl mums vislabāko. Viņš ilgojas, lai mēs piedzīvotu, ko tas nozīmē izbaudīt mīlestības pilnu dzīvi gan kopā ar viņu, gan citam ar citu.⁷

„Bet,” tu saki, „es vēlos izbaudīt prieku! Vēlos darīt to, ko esmu nolēmis. Dzīve būtu vienkāršāka, ja man nevajadzētu domāt par citu cilvēku vajadzībām. Tas nav viegli. Es labāk pārtraucu attiecības, nekā piedzīvoju sāpes un mācos piedot.”

Psihiatrs un ģimeņu konsultants Skots Halcmans⁸ vēlējās noskaidrot, kāds ir laimīgu attiecību noslēpums. Viņš izveidoja tīmekļa vietni www.secretsofmarriedmen.com un aicināja vīriešus un sievietes atbildēt uz jautājumiem par to, kas nodrošina laimes pilnas attiecības. Apkopotās domas palīdzēja tapt viņa grāmatai *The Secrets of Happily Married Men* („Laimīgi precētu cilvēku noslēpumi”).

³ Jāņa 17:22–23.

⁴ 1. Mozus 2:24.

⁵ 1. Mozus 1:28.

⁶ *The Cost of Family Breakdown*. Sk. The Family Matters Institute, The Park, Moggerhanger, Bedford MK4 3RW. www.familymatters.org.uk

⁷ 1. Jāņa 4:11, 12.

⁸ Haltzmann, Scott. *The Secrets of Happily Married Men*. Jossey-Bass, 2006.

Pētnieks uzzināja, ka laimīgu attiecību noslēpums ir spēja vērtēt otru cilvēku augstāk nekā sevi, uzklaut viņa domas un dalīties visā, ko viņš ir pieredzējis, būt kopā ar viņu, censties noskaidrot, kas dara viņu laimīgu, un tad attiecīgi rīkoties. Tā nav augstākā matemātika, bet doma, kas tomēr ir pretrunā ar mūsdienu kultūru, kurā uzsvērts, ka „pirmajā vietā esmu es”. Noteikt prioritāti savām vēlmēm nav ceļš uz laimi, kā mēs to, iespējams, varētu domāt – patmīlība sāpina un atraida vistuvākos cilvēkus.

Jēzus to zināja, kad viņš izdeva dzīves zelta likumu: „Mīli Kungu, savu Dievu, ar visu savu sirdi, ar visu savu dvēseli un visu savu prātu. [...] Bet otrs ir tam līdzīgs: mīli savu tuvāko kā sevi pašu.”⁹

Ko tev nozīmē vārds „mīlestība”?

„Es mīlu šokolādi.”

„Es mīlu no rītiem ilgi gulēt.”

Bet ko nozīmē mīlēt otru cilvēku? Ko nozīmē *būt* mīlētam? Ja tu zinātu, ka kāds tevi mīl, ko šis cilvēks darītu, lai to parādītu?

Pazīstamajā „mīlestības nodaļā” Bībelē¹⁰ mīlestība nav raksturota kā jūtas, bet gan kā rīcība un izvēle mūsu ikdienas saskarsmē: „Mīlestība ir pacietīga, labvēlīga, tā nav greizsirdīga, mīlestība nelielās, tā nav uzpūtīga. Tā nav nepiedienīga, nemeklē savu pašas labumu, neskaišas, nepiemin ļaunu. Tā nepriecājas par netaisnību, bet priecājas par patiesību. Tā panes visu un uzticas visam, tā cer uz visu un iztur visu. Mīlestība nekad nebeidzas [...]” Tas šķiet gandrīz neiespējami. Kā cilvēks var tā mīlēt visu laiku?

Kāds ir noslēpums, lai cilvēks spētu mīlēt citus? Esi pats piepildīts ar mīlestību. Jēzus to zināja, kad teica, lai mēs vispirms mīlam Dievu un tikai pēc tam cits citu.¹¹ Kad piederam Dievam un esam pārliecinājušies par viņa augstsirdīgo un piedodošo mīlestību, tad labāk spējam mīlēt citus.¹² Jo vairāk mīlam, jo vairāk mīlestības saņemam.¹³ Bet, ja tomēr mīlestību nesaņemam, Dieva mīlestība ir pieejama visu laiku – kad vien tā nepieciešama.¹⁴

Dievs darbojas kopā ar mums, lai uzlabotu mūsu attiecības.¹⁵ Mēs varam raudzīties uz saviem dzīvesbiedriem ar Dieva acīm un domāt, kā iepazīstināt šos vistuvākos cilvēkus ar Dieva mīlestību. Dievs palīdz mums pieņemt savus bērnus, kad viņi pieļauj kļūdas, nevis kritizēt viņus¹⁶; mēs varam atbalstīt draugus, kad viņi ir nokļuvuši sarežģītās situācijās¹⁷ un piedāvāt atbalstu, ja kāds ir ļoti noskumis¹⁸.

Būvējot ēku, celtnieks liek ķieģeli pie ķieģeļa. Tieši tāpat ir ar ģimeni, laulību, vecāku un bērnu attiecībām, draudzību un sabiedrību. Tās

Dzīve ģimenē palīdz mums augt, attīstīt personību un kļūt par labākiem cilvēkiem.

⁹ Mateja 22:37–39.

¹⁰ 1. Korintiešiem 13:4–8.

¹¹ Mateja 22:37.

¹² Psalmi 103:3–13.

¹³ Sakāmvārdi 11:25.

¹⁴ 1. Jāņa 4:7, 11, 12, 16, 19.

¹⁵ 1. Jāņa 4:12.

¹⁶ Romiešiem 15:7.

¹⁷ Galatiešiem 6:2.

¹⁸ 2. Korintiešiem 1:3, 4.

pilnveidojas, cilvēkiem darot mīlestības pilnus darbus. Tu nezini, kā sākt? Pamēģini katru dienu izdarīt vienu lietu, kas liecinātu par tavu mīlestību; turklāt nav svarīgi, vai tu kaut ko izjūti.

Dzīve ir haotiska. Attiecības ir sarežģītas. Bet ar to viss nebeidzas.

Bībelē ir stāsts par nevainojamām kāzām¹⁹ – tās bija nevainojamas tik ilgi, kamēr beidzās vīns. Ģimene bija izmisumā – kāzas ir sabojātas, un neviens neaizmirsīs dienu, kad beidzās dzērieni. Jēzus bija kāzu viesis. Viņš uzzināja, ka ir sākusies panika, un nolēma palīdzēt. Vispirms viņš lūdza viesmīļus piepildīt traukus ar ūdeni, bet pēc tam ieliet dzērienu krūzēs un pasniegt to viesiem. Izrādījās, ka *ūdens* ir kļuvis par vislabāko vīnu, kādu viņi vēl nekad nebija baudījuši – vienkāršu ūdeni Jēzus bija pārvērtis par kaut ko ļoti īpašu.

Dievs joprojām ģimeņu labā paveic apbrīnojamas lietas. Viņš ņem parastu ūdeni, kuru mēs viņam iedodam – savas attiecības, kuras ir sabojājušas nesaskaņas, neuzticība, sāpīgas atmiņas un pārprastas vērtības – un viņš mūs pārveido. Tieši tāpat kā viesmīļiem, kuri, ticības mudināti, piepildīja traukus ar ūdeni un pēc tam saturu pārlēja krūzēs, dažkārt savās attiecībās arī mums jādzīvo tā, it kā mīlestības brīnums jau būtu noticis.

Padomā par cilvēkiem, kuri tev ir svarīgi. Katrās attiecībās ir iespēja augt, un ikvienas attiecības var gūt kādu labumu, ja tās pārveido Dieva mīlestība. Tu savas attiecības vari pilnībā uzticēt Dievam un arī piedalīties visā notiekošajā, kamēr viņš savā mīlestībā pārveido gan tevi, gan tavas attiecības – soli pa solim, no dienas dienā.

ko teiksi?

Kā Dieva padoms laimīgas laulības veidošanā atšķiras no tā, ko esi dzirdējis agrāk? Kādas izmaiņas tu spēj veikt savā ikdienas dzīvē, lai izveidotu ciešākas attiecības?

¹⁹ Jāņa 2:1–11.